

REDACȚIA
Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
an 20 cor.
6 luni 10 cor.
3 luni 5 cor.
pe săptămână 2 cor.
de Duminică pe an 4 cor.
România și străinătate pe an
40 franci.

inscripțiile nu se înșopoză.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERȚIUNILE:
de un an 12 franci
de 6 luni 7 franci
de 3 luni 4 franci
de o săptămână 1 franc
de o zi 50 cenți
de o oră 25 cenți
de o jumătate de oră 12 cenți
de o minută 5 cenți
de o secundă 2 cenți
de o treime de minută 1 cent
de o cincime de minută 0,5 cent
de o șaseime de minută 0,3 cent
de o șapteime de minută 0,2 cent
de o optime de minută 0,1 cent
de o nouime de minută 0,05 cent
de o zeceime de minută 0,02 cent

SITUAȚIA.

(*) Dela 1868 încoaci nu s'a mai în-
lat ceea-ce a pățit primul-ministru Tisza
n: să cadă în alegeri. Și earăși nu este
constituțională în care să se petreacă
ce vedem în Ungaria: s'ajungă majo-
un partid în neputință de a governa.
adică incontestabil, că partidul kossuth-
deși cel mai tare, azi în țeară, nu poate
ca M. Sa să-i încredințeze puterea,
are-ce stă cu desăvârșire pe alle base
rept public de cât cele pe care este
mită actuala stare de lucruri. Aducerea
tate a kossuthiștilor ar însemna distru-
a dualismului... ori că întâiu kossuth-
ar trebui să-și renege trecutul și pro-
ul, să renunțe la independența politică
amală, precum și la uniunea perso-
Ceea-ce, desigur, nu vor face.

Se impune deci, acum că se cunoaște
la țării, nu numai o schimbare de gu-
dar și o radicală remaniere în însăși
partidelor. Dela 1875 partidul liberal a
uit singur și neîntrerupt țara: în fiecare
re — grație abuzurilor și corupțiunii,
a cheltuit milioane, partidul liberal a
s în minoritate.

Nu cunoaștem, și nici ne putem în-
ni vre-o teorie constituțională și parla-
tara în virtutea căreia acest partid, în
poziția lui de azi, ar mai putea aspira
șterea puterii.

Viitorul guvern va trebui să iasă deci
sânul unei noi formațiuni de partid.
dăcy — dacă el va fi prim-ministru
eusește să înșghebeze o coaliție din
entele cari au trântit pe Tisza, ori va
și să apeleze la țară, cerându-i să-i dea
entele necesare guvernării: o majoritate
oactă, homogenă.

Zilele cele mai apropiate deja, vor tre-
să dea deslegare actuală situațiunii în-
te.

Tisza încă înainte de a se deschide
a, trebuie să demisioneze, căci mai ales
succesul d'acum, opoziția nici nu-l va
să între în Dieta — ca prim-ministru;
să zică, înainte de 4 Februarie va trebui
e compună și noul guvern.

*

Față de noul guvern, ori-care ar fi el,
dinea deputaților naționaliști români este
rminată: în conferența dela Sibiu s'a
entuat că *partidul național român va*
ca partid eminentement opozițional.

Se înțelege că situația deputaților ro-
ni va fi grea. Nu numai pentru-că ei
puțin, dar' mai ales pentru-că așa zi-
sunt — *singuri!* Celelalte două națio-
ni aliate, Sîrbii și Slovaci, n'au putut
trimiță în Dieta decât doi deputat,
li candidați, deși au luptat brav, au ră-
în minoritate, ceea-ce se poate atribui
primul rënd lipsei de organizație mai
imică, ear' în al doilea rînd — *frigulul...*

Să faci alegeri pe frig de 15—18 grade, să
duci alegătorii la distanțe de 60—80 kilo-
metri atunci când guvernamentalii au cuprins,
plătind sume fabuloase, toate oțeturile și
birturile, este ceva enorm. Și cu atât mai
greu, cu cât naționalitățile n'au bani, și chiar
dacă au, nu pot să-i risipească în lupte al
cărora rezultat e problematic.

Lipsa de organizare și frigul mare a
fost de altfel cauza și a căderii celor mai
mulți candidați români.

O învățătură prețioasă ni-a dat însă
alegerile acestea. Ele ni-au arătat însufleți-
rea fără margini și bunătatea poporului.
Unde s'a lucrat sistematic, s'a ajuns la mi-
nuni și chiar unde stăpânirea a lucrat cu
cele mai detestabile arme, ca la Ighiu, Dobra,
Radna, Făgăraș, Arpașul-de-jos, Trăscău și
Felvint, Ocna-Sibiului etc., candidații români
parte au întrunit voturi multe, parte au dat
de lucru și au pus în mare cheltuială pe
guvernamentalii. Dr. Al. Vaida de Voevod
a căzut la Ighiu având numai cu 30 voturi
mai puține decât adversarul său: la Dobra
omul stăpânirii a învins numai cu 32 voturi;
la Arpașul-de-jos Dr. Ocl. Vasu, candidatul
trânțească pe guvernamentalii Dr. Nicolau
Șerban, despre care se credea că a prins
acolo rădăcini puternice și în favorul căruia
administrația a lucrat pe capete: la Făgăraș
Dr. Senchea a făcut pe Mikszáth să-l treacă
sudorii de moarte; la Ocna-Sibiului lui Dr.
Aurel Cosma i-au lipsit numai 52 voturi.
Cât privește cercul Radnei, guvernamentalul
învingător va fi exclamat că Pyrrhus, — și
știe bine că pe viitor își poate lua adio dela
alegătorii români...

Iar dacă pe ici pe colo s'au găsit pă-
cătoși, unelte în mâinile stăpânirii, venali cari
pentru bani și-au tradat neamul, numărul
acestora este infim pe lângă cel al entusia-
știlor și al luptătorilor devotați. A esclat
îndeosebi preoțimea și învățătorimea noastră.

Așa, că dacă nu putem încheia bilan-
țul cu un profit numeric mai mare, în su-
flet rămânem însă mângăiați... Nu va fi,
după alegeri, un singur candidat, care să nu
aibă credința, că în viitorul cel mai apro-
piat isbânda cea mai desăvârșită ne suride.

*Balotagiul în Chișineu, între
candidatul naționalist Russu Șirianu și gu-
vernamentalul Csukay se va face Sâmbătă
la 11 Februarie.*

*A rămas d'asemeni, alaltă-eri, în balo-
tagiu George Pop de Băsești, presidentul
partidului național, care va avea să lupte
cu guvernamentalul Bornemisza Elemér.*

*

Deputați români guvernamentalii. Din-
tre Români s'au ales cu program guvernamental:
P. Avramescu la Boeșa, I. Buteanu la Beiuș, I.
Ciocan la Năsăud, P. Mihali la Șugatag, D. Dra-
gonescu la Receaș, N. Șerban la Arpașul de jos,
G. Serb la Zorlenț și G. Sombati la Iosășel.

Protopopul N. Roxin, care candidase la
Tinca, a căzut, față de un kossuthist.

După alegeri.

Domnul Tisza în cuvântarea sa de anul
nou a remarcat două postulate ale politicii
sale: permutarea centrului politic al monar-
chiei Austro-Ungare din Viena la Buda,
și contopirea naționalităților în elementul
maghiar. Și tocmai când declama contele
Tisza gratulanților săi, — era să realizeze
acele două idealuri, obstrucția a resturnat
planurile cele mari.

Cu un braț stringea cravașa din Burg
și aceia dădeau ori-ce cerea dl Tisza, tunuri
la honvezi, ciucuri tricolore la drapelele ar-
matei comune și școli militare, cu un cuvânt:
caracter național maghiar armatei comune,
datu-i-a pecete de disolvarea Camerei și tot
ce a vrut dl Tisza, care șoptea în Viena de
fidelitate, de liste civile, de unitatea armatei,
de sentimentul dinastic; în faptă însă a fost
un rebel, care prin revoluția parlamentară
a urmat să terorizeze Viena și să producă
în străinătate impresia, că politica monarhică
este pendentă dela starile politice din Bu-
dapesta.

... în această privință paria scutul proiectului
de lege Berzeviczian, contra Kuruczilor
maghiari, cari îi strîngeau pe dinsul de jos,
ca dinșit să ajungă mai înainte pe parapetul
maghiarizării naționalităților și în fața alegă-
torilor aprinși de focul maghiarizării fălțai
ca pe un steag discursul ținut Miskolczeni-
lor, în care declară război de estirpare na-
ționalităților.

În politica românească dl Tisza e condus
de ideea fundamentală, că Ungaria are lipsă,
la gurile Dunării, de un zid, care să o apere
contra invasiunilor muscălești. Acest zid
este Țara Românească, care după dinsul nu-
mai pentru aceea este făcută de Dumnezeu
să fie zidul de apărare a maghiarimei din
Ungaria. Tot ce este însă aici în Ungaria,
trebuie să fie maghiar, prin urmare români
ca și naționalitate nu recunoaște în Ungaria,
cine vrea să fie român, să meargă în Țara
Românească.

Individualitatea cea tare a domnului
Tisza, în scurtul regim a cristalizat această
politică. Pentru noi această politică este
moarte, drept aceea căderea dlui Tisza este
scăparea din gherele unui hingher politic. Și
cu aceasta încheiăm pagina trecutului.

Et quid nunc?

Pentru noi este irrelevant cine vine la
putere și bazele pe cari vine, căci totul este
numai chestie de formă. Astăzi toată ma-
ghiarimea este kossuthistă, și vorba e de
un 1867 kossuthist ori un 1905 kossuthist.
Toate căile duc la Roma și astăzi Roma
este Budapesta kossuthistă. Și cine a creat
situația de astăzi? Rupt ales duplicitatea
Vienii. Unde ângerii sunt fricoși, dracii sunt
temerari. De frica maghiarilor am fost sa-
crificați noi și iată acum cer capul Cesa-
rului.

Votul național la care a apelat coroana
în actul de încheiere a sesiunii trecute, s'a

pronunțat cu putere elementară și este dat la adresa Vienei. Maghiarii se simt destul de tari a da piept cu Viena. Urmează să se știe dacă Viena a resignat ori are putere de a stringe odată frânele guvernării.

Intrarea noastră în parlament se întâmplă pe baza principiului național, acum el se va codifica într-un program național, după ce partidul naționalităților se va consolida în parlament. Acest program respectând integritatea statului, va cuprinde postulatele existenței noastre naționale și lupta va merge într-acolo, că ori-cine să fie la putere să se convingă, că politica de estirpare este moartea Ungariei în fața constelațiilor politice externe. Înțelegeți, popoarelor: a nimărul cap nu-l vom apăra decât a poporului nostru și nici pe o altă bază istorică, decât pe baza actualității care este lupta existenței naționale. E treaba Vienei și a Budapestei ca și acum în ceasul al 12-lea să creeze o actualitate posibilă pentru pacificarea soluțiune a războiului civil ce astăzi se află în sufletele cetățenilor din țară.

Soartea partidului național este astăzi depusă în mica cetate a deputaților aleși. Națiunea asteaptă dela ei înțelepciune și abnegație. Nici dănsii nu vor fi eugelând la răspunderea cea mare ce au luat-o asupra lor prin primirea mandatelor și la greumintele ce au să întîmpine. Taria lor fie 3 milioane de popor năcăjit care cu resuffarea năbușită asteaptă succes politic pentru poporul românesc.

Acețiunea pentru reviziunea programului național din 1881 și formarea noului program revine clubului național din parlament. Acest program are două limite: una limită e că partidul național să existe cu organism propriu și independent de ori-ce partid; iar a doua limită e că organizarea pe baza dreptului public existent. Cine, fie ca particular, fie ca grup de partid, se încorporează în culare partid politic existent, fie acela guvernamental, kossulhist ori poporal — este un apostat; iar cine de-neagă bazele dreptului public, acela să aibă curajul a lua armă să-l restorne și nu facă război în pace. Aspirațiunile istorice trec în domeniul istoric și fie-care om atâta să poftască astăzi cât poate suporta și mâne. Tot ce este mai mult, este utopie.

Și până când vom avea în parlament partid național organizat pe baza dreptului public ungar, care să vorbească în numele poporului românesc, se va întări dreptul lui de existență. Toate pertidele existente și la noi și aiurea, de pildă partidele poporale, socialiste, federaliste, naționale, s'au început cu câte o rândunea două, care a purtat pe aripile sale ideile, până s'a făcut vară pe ele și s'au sporit la sute. Pentru rândunelele noastre încă se va face vară, numai să audă odată poporul vorbind în dietă pentru numele și sărăcia lui și la alegerile ce vor urma va ști ce însemnă deputat român și nu va umbla numai după «stînga» ori «dreapta». Inșă pentru cel ce se ascunde în bîrlogul vre-unui partid străin de noi, nu va fi vară până-l lumea, că în bîrlog nu-i viață ci întunecime și prăpastă.

Deputați naționaliști.

Pe lângă cei 6 deputați români al căror nume l'am dat, s'au mai ales:

Slovacul *Milan Hodša*, la Tulpin

Sârbul *Dr. L. Pavlovics*, la T. Becse.

Ce sforțări a făcut guvernul să-l trîntească pe ceilalți, e nemaî auzit.

Dintre isbânzi, mai strașnică a fost cea dela Baia de Criș, unde alegerea a ținut de Jout dimineața până Vineri seara.

Eată telegrama ce-am primit despre această alegere:

Vasile Damian ales cu 2811 voturi față de 745 voturi alut Hollaky. Votarea a durat la doua comisii și a ținut doua zile. S'a finit Vineri seara Veselia nedescriptibilă.

Dr. I. Papp.

Alegerea de deputat dietal din Nădlac.

Judecând după grandioasa și imposanta primire ce i-s'a făcut iubitelui nostru candidat *Dr. Vasile Lucaciu* în toate trei comunele (Nădlac, Șeitin și Cenad) și cel mai preocupat contrar a trebuit să constate cu siguranță, că *Dr. Lucaciu* necondiționat va intra în balotagi cu candidatul opozițional. Dar' a fost destul să vază slujbașii guvernului aceasta și pus-au în mișcare întreg aparatul de corumpere: mîncări, beuturi, bani (să susține cu siguranță că a fost vot cumpărat și cu 400 coroane) apoi tot felul de terorisări, așa încât bietul alegător a fost supus adevăratelor torturi și pe de-asupra la *ispita grea* în cele 3 zile din urmă. În corumperi de altcum s'a întrecut opoziția cu guvernul.

Deși laude și elogii s'au făcut oratoriei iubitelui nostru candidat din partea tuturor străinilor (înșuși protopretorele din Măcău, care a fost esmis — căci ai noștri s'au îmbolnăvit auzind că vine *Lucaciu* — a declarat că nici chiar *Aponyi* nu e în stare să rostească un astfel de discurs) dar' e destul să fie vorbă de *Dr. Lucaciu* și lupta să începe pe moarte pe vieață. Ei aveau toate armele în mână, pe când la noi numai puterea cuvîntului și sentimentul. Și cu mândrie putem dovedi lumii că sunt încă în acest cere peste 600 alegători cinstiți cari în astfel de vremuri grele de suflare au respins pe *satana* din *Buda* și au ales un singur exemplu.

Alegerea de deputat dietal cam morbos nu a putut să se facă în pace, ce face înșă guvernul? În țara noastră, unde dinșul și după-ce îi înmănușă, se face înșă guvernul? În țara noastră, unde dinșul și după-ce îi înmănușă, se face înșă guvernul? În țara noastră, unde dinșul și după-ce îi înmănușă, se face înșă guvernul? În țara noastră, unde dinșul și după-ce îi înmănușă, se face înșă guvernul?

Alegerea de altcum a decurs în ordine. Dar' ca în tot locul aflatu-s'au și la noi destule lăpădături, cari pentru bani făcutu-s'au luda neamului. Dare-ar bunul Dumnezeu să o pătească și ei ca Iuda. De altcum o mică parte din binemeritata-le pedeapsă li-s'a dat unora încă eri. Huiduiți au fost și batjocoriți ca niște prostituate chiar și de copii, și încăreaiți cu epitetele pe cari om de omenie cu piele normală nu e cas să le poată suferi fără a ajunge unde a ajuns adevăratul lor prieten Iuda. Avem casuri unde copilul nevrăstnic i-a strigat tatălui în față Iudă trădător.

Ca pe adevărate dobitoace îi duceau la urnă păzindu-l ca pe oi să nu-i scape cumva din staul, ear' în fruntea oilor mergea „falnic” Major preotul gr.-e. din Șeitin, primind pe cinstiții săi obraji, — dacă să mai pot numi așa — epitetele cele mai groaznice. Da, cinstitul Major era în frunte, el era „chesul”.

Lucru naibii înșă, alegerea a trecut, chesul era mare, votanți cumpărați foarte mulți (pe hârtia cinstitului Major, cu care îmbăta pe nefericita sa victimă) dar' voturi în raport aproape nimica. Cinstite părinte Major cum facem acum socoteală candidatului cu banii? Paremi-să că prea ne-am demascat. Si cu siguranță vom zice „să ne punem acum pofta în cui de inspectorie regească”.

Dar' jurat-a întreg poporul, cu mic cu mare, că nu va uita nici când pe trădătorii săi, căci „Românul ține minte”.

Inchei cu cuvintele unui fruntaș al nostru care întreat fiind căți am fost a răspuns: „ce e drept nu tocmăi mulți la număr, dar' curajul ca lumina soarelui”.

Intr-un număr următor voi arăta cu numele pe fiecare alegător român, care a rămas credincios steagului nostru.

Un alegător.

GUVERNUL CAZU

— Știre prin telefon. —

Budapesta, 30 Ianuarie

Contele *Khuen Héderváry* și la Viena să raporteze *M. Sale* d'alegeri și să pună în vedere de guvernului.

Contele *Tisza* s'a dus la moșia sa din Bihor.

Până Sâmbătă seara rezultatele alegerilor a fost:

160	...	kossutisti
150	...	liberali
23	...	disidenti
22	...	poporali
11	...	bánffyisti
11	...	fără partid
8	...	naționalisti
1	...	democrat

După-cum se vede, chiar disidenții ar reintra în partidul acest partid rămâne în mîna Balanța o țin poporali: unde clina ei, acolo va fi majoritatea

PRESA MAGHIARĂ DESPRE ALEGERI

Presa opozițională maghiară jubilează învins opoziția! A învins adevărul! A învins „Egyetértés”, căci „steagul curții” fălăit niciodată așa de glorios, ca azi. A întreat poporul dacă vrea și mit de rămână în jugul Austriei... Și poporul răspunsul. Cu groaznicul său cuvânt nimicim primejdiașoasă politica austriacă clarat, că în cadre constituționale, substituțional, vrea să fie independent... zoriele. Primele raze ale independenței cese azi asupra națiunii... Victorioasă națională nu se oprește înșă aici. Să se întindă și mîtură din cale-l ori-ce dependent.

„Budapesti Hirlap”: „Judecata e obstrucția e urgisită de națiune, ci poporal, spiritul și politica lui... Obstrucția și aduc în cameră toate mandatele. Întră earăși în număr complet în palatul dietal, întră chiar și elementele nedreptate, dintre cari pe unii propriul partid i-a buncuros în afară de cameră. Am așteptat punct de întoarcere în politica națională anși de mișcare au deșteptat națiunea conștiința de sine se întărește, scopurile mai lămurite și a pășit pe terenul activității naționalităților. Slovaci au căzut, Valahii încă au căzut binisărbil, că lecțiunea aceasta îi va mîna pasivitate. N'a sosit încă timpul lor, pe care-l asteaptă ei, nu va veni nicăieri.”

„P. Lloyd” constată că opoziția așa de puternic, în cât guvernul Tisza putea avea majoritate nici în cazul disidenții ar reintra earăși în partidul liberos guvernamental recunoaște, că liberal a pierdut peste 50 mandate garia stă în fața unei crize cum n'a de 40 de ani încoace.

D'ALE ALEGERILO

Caransebeș, 27 Ianuarie

Alegerea din Caransebeș a trecut s'a prevăzut. Dintre 7000 alegători partea cea mai mare fără voie, a față și nefind contra-candidat pe s'a declarat *Jakabfy Imre* de partidul liberal din Caransebeș în lipsa trar a ajuns cu puține cheltueli la zultat. Se vorbește că abia 8000 spesat pentru reușita domnului I.

ei în gura mare este destinat a cârmui la viitoare ca președintele ei.

În ziua alegerii orașul afară de câte-steaguri, cari fălăiau în onoarea lui J. avea un aspect deosebit. Lipsea aerul al luptei pasionate pentru un ideal mai înalt.

„Tribuna“ cu săptămâni înainte a publicat o corespondență din Mehadia, în formă frumoasă și cu argumente convingătoare a demonstrat cum și pentru alegătorii Severinului au să lupte. După că nu s'a ascultat de sfatul asta! Majorii naționali, au acuma datorința să-și a răfuiala tață de publicul românesc.

Cu ocaziunea alegerii din Caransebeș s'a să fie trași «la răboj» dintre popi, înainte de toate popa Chendi din Petru care la banchet l-a prea mărit pe abfy, apoi pe popii Grozăvescu și Brindin Corniareva, pe popa Balea din Văiava, Suru din Vălișoara, etc. Dintre adăpti amintim pe dl Bozgan, care la banchet și-a lăpădat cunoscuta sa mantauă și luat pe cea kossuthistă pentru a se încălzi de acum înainte la soarele liberalizmului, apoi pe dl Dr. Bredicianu, care prezentat domnului Jakabfy în «cafétral», ca cel mai nou liberal... al lor și rămână!

Deputații Clujului fuseră aleși la 26 ianuarie, în persoana jidovașului Dr. Piszty și băró Wessselényi Miklos fost fișpan Zălăului, un aristocrat «á la Comte de Jiki». Ambii deputați urmează programa partidului nou.

În această zi s'a făcut alegerea la Coana, un cerc curat românesc, care prin intermediul Clujului și prin înțelegerea unor persoane române din Cluj a sese în mâinile kossuthiștilor!

Grație «Răvașului».

Un preot român nevrednic. Preotul Român, Dion Bartolomeiu din Doloave (cottagele Tocal) a avut oarbă cutezanță, că de pe sfântul altar, apoi umbliând din casă 'n casă, sub diforminciuni și pretexte, să îndemne pe creștinoși ca să-și dea votul pentru candidatul românului, armeanul Dániel, care din nou a fost în cercul Panciovei, având să se lupte cu candidatul național Dr. Milețic și 48-istul Bărbulescu.

Prin faptul acesta atât de rușinos și conștient, pentru totdeauna te-ai făcut nevrednic de a sluji la altarul bisericii românești, și făcut nevrednic ca să porți reverendă românească, pentru-că le profanezi! Nu meriți să hrănești cu prescură românească, nu meriți să hrănești cu sudoare amară; numai aceea meriți, să fii alungat dela altarul bisericii românești. Și te hrănește la cea, cărora te-ai vândut!

Preoții sârbești din Doloave, au venit la alegere cu un cortaj de vre-o 500 alegători, și cu toții au votat pentru candidatul național. Și Bartolomeiu a fost la alegere, ziua învingătoare a stat într'un birt, în ceata mamelucilor lujbașilor, între cari loc de frunte ocupă și căpitanul comunal Romulus Roman. Dascălul acesta e tot o astfel de creatură și secătură ca popa Bartolomeiu, căci doară sunt înrudiți, și cumnați.

Doamne, scapă neamul nostru de astfel de coade de topor!

Fulger.

Dela Dobra. S'a dat în poruncă și s'a și făcut. Puterea și cutezanța administrației a făcut minunea de l'a trântit pe Dr. Aurel Vlad cu 32 voturi.

Dar nu-i om care să mai fi auzit de atâtea nelegiuiri scârboase ca cele făcute de administrația dela Dobra și jurul acestei alegeri. Porunca renegatului Csernovitz, președintele alegerii a fost sâmnul. Solgăbiraiele, cari dacă mai este lege vor ajunge în pușcărie, s'au aruncat asupra conducătorilor poporului nostru ca hienele și i-au închis, ori i-au reținut cu jandarmii.

În Dobra n'a intrat nici un nelegător, ba nici chiar pe zăriști nu i-a lăsat. — Jandarmeria a fost la culmea volnicilor ce le pot face o haită de zbirii plății anume ca să susțină păcătoșenia guvernului și administrației. — Cinci comune românești n'au fost lăstate la vot, pe motivul că notarul și biroul a plecat și n'are cine să-l legitimeze. Auzi, auzi! notarii și primarii satelor, oamenii oficioși la alegere, să fi plecat din comună nainte de încheierea?

Asla au făcut-o atunci, când au văzut că Românii vor întrece cu vre-o 50 voturi. — Și fiindcă s'a dat porunca să trântescă pe Vlad cu ori-ce preț, — au făcut-o și asta!

Abea șase înși au primit bilete de libera trecere, dar și dela aceștia au fost revocate pe motivul că: prea întâpător, să uită la oameni!

Solgăbiraiele veneau mereu între alegătorii noștri, li spăriaau, ba li luau cu silita și cu jandarmii.

Impărțirea era făcută anume așa, că alegătorii Români trebuiau să treacă printre cei de Ungur și prin un șir de notari, solgăbiraiele, finanți și jandarmii, cari stăteau pe coridor. Nu se poate închipui ce făceau acești oameni! Iar afară armata tortura și ea pe alegătorii noștri, pe când cei ai guvernului erau liberi, fără pază, și veneau mereu să ducă dintre ai noștri. Și totuși, — deși au fost consignate șapte companii de soldați și 80 de alegători, abia cu 32 voturi au știut jefui învingerea. Șanume așa că n'au lăsat pe ceilalți alegători Români la vot.

Românii s'au purtat cât să poate de brav!

Alegerea va fi sfârșită.

(„Libertatea“).

Dela Arpaș. Resultatul alegerilor dela Arpașul de jos este următorul:

Dr. Octavian Vasu 393 voturi;
Dr. Nicolae Șerban 446 voturi.

La alegere s'a desvoltat o luptă cum nu s'a mai pomenit, dar terorismul cel mai neomenesc și împingerea în noapte a alegerii a împedat reușita Românilor, la ceea-ce a contribuit ticăloșia a foarte multor preoți și învățători.

Dintre preoți numai câți-va au fost conștii de datorința lor și aceștia au luptat cu o energie extra-ordinară. Tot astfel și vre-o câți-va învățători.

Mulțimea imensă a preoților și învățătorilor însă, s'au purtat sub toată critica!

Alegerea a durat, cu întreruperi de 3 ore, până la 12 ore din noapte și lupta s'a decis numai în momentul din urmă, când la întunecul nopții s'au comis tot posibilul ilegalității contra partidului nostru!

Alegerea aceasta a fost foarte furtunoasă și bogată în epizoade, cari vor produce o senzație în țara noastră, și vor compromite pe multe persoane marcante din tabăra contrară.

Vințul de jos. La 26 c. a fost alegerea de deputat în Vințul de jos. Am suferit învingere față de candidatul guvernamental Szöcs Pál, am căzut cu iubitul nostru candidat Dr. Iuliu Maniu; la căderea noastră au contribuit chiar români.

Mai întâi înșir între rătăciți pe Ioan Oprean, fost preot în Cunța.

Tot cu Ungurul Szöcs a votat și jinerile său Buda, apoi Petru Cordea din Șpring, Bichea din

Cut al cărui fiu crescut cu prescură românească și astăzi o zdranță de scriitor notarial nu-i era rușine, ori trecea printre alegători români cu peană ungurească în pălărie, tot așa a făcut preotul gr.-cath. din Hening.

Numai zic de primarii; apoi vr'o câți-va învățători; cum e săcătura de Csibu din Dora ca proprietar în Ispos; aceștia încă au avut nerușinarea asta în tabera noastră ca nește spioni nerușinați și după aceea au trecut la contrari. Primarul din Cut și din Roșia, cu un cuvânt toți, primarii s'au purtat mizerabil preoții din Bergiu Pataky și cel unit d'asemeni sunt renegați.

Dela Ocna Sibiului ni-se scrie că reușita dlui Dr. Cosma era sigură; 30 Români însă s'au dat pe partea dușmanului (ei știu pentru cât) și astfel candidatul naționalist a rămas în minoritate. Dar vai și de cei 30 trădători: sătenii ceilalți li-au spart ferestrele, li-au tăiat vacilor lor coada și când se ivesc prin sat îi huiduiesc ca pe niște ticăloși.

Dela Cuvin primim știrea că poporul d'acolo este însuflețit, cu toate că n'a reușit candidatul național. Toți alegătorii au văzut anume, că voturile lui Vancso cum și cât s'au făcut. La o altă alegere, desigur că nu se mai prezintă acolo candidat străin. Din Cuvin, notarul nici n'a putut duce de cât 6 voturi, 91 s'au dat pentru dr. Vlad.

Din Zălau se scriu minuni. Bogățașul Tagányi din Pâncota și a încercat și acolo norocul, însă a pățit-o ca și la Iosășel. Dat-a și câte 600 coroane pentru vot, dar tot n'a putut să întrunească nici a treia parte din cât a avut Lengyel Zoltán. S'au găsit și preoți români cari au corteșit pentru el. Rușine să le fie.

Revoluția din Rusia.

Volnicia guvernului și lipsa de putere a muncitorilor a înabușit revoluția în St. Petersburg. Pe conducătorii muncitorilor i-a arestat cu grămada, dar generalul Trepov, dictatorul militar din St Petersburg, a încercat să împace pe muncitori și cu mijloace mai blânde, promițându-le că le va îmbunătăți soarta. Majoritatea muncitorilor au și declarat deja că vor reintra în lucru și trei deputați ai lor au cerut ertare dela Trepov și i-a promis în numele lucrătorilor, că nu vor mai asculta de agitații și nu vor pretinde drepturi politice fără folos. Se înțelege că toate acestea trebuiesc primite cu rezervă, de oare-ce sunt luate dintr'o știre oficioasă a lui Trepov.

Faptul din toate acestea e că muncitorii siliți de mizerie și foame, reintra în lucru; dar ca să se împace atât de ușor cu soarta lor, asta nu e de crezut.

De altcum greva din St. Petersburg nu e încă de tot potolită, ear în alte orașe ale Rusiei se menține revoluția. În Libau, trupe de militari cutreeră stradele pe cari le-a ocupat muncitorii.

Dr. VICTOR D. GRAUR

Medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul higienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

AD, Piața Andrassy Nr. 22, etagiul I, vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de falci. Dantură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu cement, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curate. Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de porcelan și aur conform indicațiilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și mobilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

Nu s'au întâmplat ciocniri mai mari; dar au împuşcat pe un geandarm care a voit să ia steagul conducătorului unui grup de muncitori. În Radomb tot mai trag focuri lucrătorii și în Moscova se tot întinde greva. În Lodz a fost o ciocnire sângeroasă între geandarmi și între membrii unei adunări împrăștiate de lucrători. Mai mulți au murit, și un număr însemnat sunt răniți, în decursul unei săptămâni s'au făcut 35 atentări cu dinamită. În Bornat mulțimea a asediat poliția și i-au spart geamurile.

În Kiev agitația e peste măsură de mare, de-oare-ce în 29 l. c. voiau să proclame o grevă generală a lucrătorilor. În Riga de asemenea se organizează greva. Aici s'a întâmplat că poliția l-au prins pe Maxim Gorky, pe acest scriitor celebru al lumii întregi, și l-a dus în temnițele din St. Petersburg.

Conspirație contra țarului. — *St. Petersburg, 29 Ianuarie.* Poliția a arestat azi mai mulți membri ai comitetului revoluționar fiind-că au pus mâna pe acte, în care se dovedește că au conspirat contra țarului.

Greva. — *Moscova, 30 Ianuarie.* Greva în provincie tot mai ține. În diferite locuri se întâmplă ciocniri între lucrători și miliție.

Salve contra greviștilor. — *Varșovia, 30 Ianuarie.* Lucrătorii greviști au aranjat mari demonstrațiuni pe stradele orașului. Miliția le-a ținut drumul și i-a împrăștiat cu salve. Au rămas o mulțime de morți și mai multe miș de răniți.

Când demonstrații au luat-o la fugă văzându-se, soldații i-au luat la goană și pe mulți i-au împuşcat din fugă.

DIN ROMANIA.

O conferință. Duminică trecută, seara, sala consilierilor din București a răsunat — după cum se vede din fotografia de față — de zgomotul aceluia care se aud numai în adunările oamenilor foarte culti. Sunt ani de când Templul acesta măreț înălțat inteligenței românești a devenit o tribună oare-care la dispozițiunea mediocrităților înzestrate cu mâncărime de vorbă și cu ambițiunea renumelui. Abia rare-ori se mai rătăcia pe acolo gânditori serioși, îndemnați de patrioțica dragoste pentru luminarea poporului prin vulgarizarea științelor superioare — și aceștia vorbeau, atunci, mai mult băncilor

goale, unui auditoriu prea puțin pregătit spre a pricepe lucrurile alese povestite de orator.

Printre gânditorii aceia serioși cari sunt o fală a societății noastre intelectuale se numără și dl George T. Dragu, tinărul profesor de filosofie dela liceul „Lazăr“, un bărbat politic menit să fie, într'o zi, un fruntaș al Țării, precum e, astăzi, un fruntaș al corpului învățătoresc.

Domnul Dragu a vorbit despre „Teoriile nouă asupra vieții“ — un subiect de o înaltă însemnătate care presupune adânci cunoștințe și o permanentă plutire pe curentul cercetărilor biologice. Și domnul Dragu a dovedit că e stăpân pe întreaga sferă a biologiei.

A dezvoltat procesul vieții începând dela originile ei, dela elementele primare — nemuritoare — și ajungând la ceea-ce se zice „moarte“, adică la transformarea vieții, sub forma ei actuală într'altă viață cu formă nouă. Căci, în realitate, moarte nu există, ci numai descompunere a unui agregat de celule cu funcțiuni fiziologice atingând maximul dezvoltării lor și degenerând, în perioada lor evolutivă numită bătrânețe, spre a se recompune mai departe, la infinit. Un savant profesor francez de fiziologie, A. Dastre, a definit moartea: „Disoluțiunea societății formate de elementele anatomice, sau disoluțiunea conștiinței ce posedă individul despre sine-și, adică despre existența societății acesteia“.

Dar chiar și această moarte aparentă o cunosc numai animalele superioare, adică mai ales omul, și se datorește, la om, număratoarele desarmonii ale naturii umane. Sunt și animale nemuritoare, ființe monocelulare, monerele... Dintre animalele muritoare numai omul, totuși, e dăruit cu instinctul morții; și darul acesta constituie una din superioritățile sale în seria ființelor și, dintre toate, îl face să fie cel mai nefericit...

Conferința domnului Dragu a deschis cugetării un câmp nemărginit dincolo de marginitul orizontului vieții...

Simplex.

Din știință.

Incidentul din 21 Octombrie. — Într-o sesiune publică. Prin decizia așezării fost căpitanul vaporului englez, care a zărit escadra rusă în marea arctică, în 21 Octombrie. Căpitanul precizează poziția escadrei rusești în acea zi.

Dl Beching, administratorul societății de pescuit, declară că, în noaptea de 21 Octombrie, 46 vase de pescuit se aflau pe mare. Răspunzând la întrebările puse a declarat că nu s'a imbarcat

pe acest vase nici torpile, nici alte materii explozibile pentru război. N'a auzit nici odată vorbindu-se că s'ar fi aflat japonezii pe aceste vase și că s'ar fi aflat vre-un vas de război printre ele. E imposibil, a adăugat martorul, a se conștientiza torpiloarele cu vasele de pescuit fără pânză, un alt vas n'a venit să se unească cu cele pescuit.

Dl Heers, girantul unei case de pescuit Hull, care supraveghea încărcarea de provizii pe vasele de pescuit, declară că nu s'au întâmplat pe aceste vase nici proviziuni de război, materii explozibile. Nici un japonez nu se vede pe aceste vase.

Comandantul celei de a doua flote de pescuit declară că cu toate semnele ce le da, zele cădeau în jurul lui, toate luminile erau aprinse și pânzile întinse.

Madrid, 27 Ian. Villaverde a primit marea cabinetului. Va chema la sine pe cancelar și, pentru prelucrarea programului, va fi prezentat regelui.

Aniversarea zilei nașterii a împăratului german. *Berlin, 27 Ian.* Împăratul Wilhelm a primit azi dimineță în castel felicitările membrilor familiei cu ocazia aniversării zilei nașterii lui. După serviciul divin ținut în capela de familie a devenit major, a depus jurământul de credință pe steagul regimentului I de gardă. Pe urmă a fost recepție în salonul alb. Împăratul a salutat mâna ambasadorilor și i-a salutat cu cuvinte pline de căldură. La amiază s'a dat sărbătorosul semnalului militar. După dejun împăratul a luat cu principii Wilhelm August și Oscar Postdam.

Războiul ruso-japonez

De săptămâni de zile nu s'au mai auzit știri de pe câmpul de război și mai ales despre Port-Arthur dela capitulație încă nu s'a primit chiar nici o telegramă n'a sosit. Evenimentele din urmă, revoluția din Rusia, a atras toată atenția lumii și a scutit din nou știri și atenția publicului se întoarce din nou spre război. S'a început luptă mare, o luptă care trebuie să fie decisivă. Poate s'a și decis deja soarta războiului.

Asediarea Vladivostocului. — *Londra, 27 Ianuarie.* „Morning Post“ anunță din San-

Cronică științifică.

Din toți astrii, steaua care atrage privirile, după soare, prin dimensiunile sale aparente și prin schimbările-l de aspect, este luna. Tradițiunile populare îi atribuiesc deosebite influențe. Erau vremuri când se spunea că contribuie la nebunie și numele de lunatic a rămas la excentrici, la extravaganti, la caprițioși.

Cu toată aprofundata anchetă făcută de Arago, care n'a dat decât rezultate negative, majoritatea crede că variațiunile timpului se fac conform fazelor lunii. Mulți grădinari vă spun că oare-cari operațiuni la arbori nu trebuie întreprinse decât la anumite perioade ale fazelor lunare. Vierul vă va asigura că dacă voiți a vă conserva vinurile vechi de stricăciune, ar trebui să le puneți în sticle în decursul lunii. Țăranii cred că luna roșie contribuie la înghețul florilor primăvara. Dar dacă naivitatea popoarelor a găsit o explicațiune rudimentară a oare-căror fenomene terestre, atribuindu-o astrului frumos al nopților, fantazia romanțierilor ne-a descris luna ca pe un glob asemenea pământului, povestindu-ne totodată moravurile ființelor imaginare ce ar popula-o. Dar acestea sunt concepțiuni fanteziste și amuzante ce se emit din vremile cele mai antice. Realitatea se prezintă sub altă culoare.

Recunoaștem dela început cum că aspectul lunii, văzut cu o lunetă de o putere mediocră, se prezintă ca unul din cele mai frumoase aspecte ce se pot contempla. Luna trebuie contemplată mai ales când nu e plină. Când e plină, multe detalii se șterg și nu poți vedea decât o nuanță alburie presărată cu discuri mai clare și

brăzdată de dungă luminoase; în cele-lalte faze însă, munții proiectează umbre negre ce desinează forme admirabile, cu un relief minunat. Atunci apar curate contururile munților decorați adesea de un vârf central, crăpăturile rectilinii ce se întretăie în unghiuri pronunțate, și marile câmpii deprimite, cunoscute sub numele de mări.

Suprafața lunii se arată, așa dar, în contrast de umbră și de lumină, cu un caracter abrupt și sălbatec, ce nu poate fi comparat cu nici un peisajiu terestru, și care ne dă o idee absolut deosebită ca aceea pe care o prezintă globul nostru.

Deosebirile sunt, ce e drept, enorme.

Știut e că luna ne arată tot-d'auna aceeași față, de unde rezultă că fie-care punct al acestui astru primește lumina soarelui o jumătate de lună și rămâne în întunec cealaltă jumătate. Zilele și nopțile sunt de 15 ori mai lungi decât ale noastre la lună.

Detalii configurațiunii solului apar tot-d'auna cu aceeași precizie. Nici-odată dar nu vezi nori, nici-odată ceață.

Ceva mai mult, observațiunile cele mai atente ale astronomilor n'au descoperit cea mai mică urmă de atmosferă.

În lună nu există aer, iar dacă există e așa de puțin că nu se poate vedea de aici, și, cum mijloacele de cari dispunem sunt foarte mici și delicate, trebuie să conchidem că atmosfera lunară e așa de rară ca și puținul aer ce rămâne sub o mașină pneumatică, după ce s'au făcut vidul. Absența aerului implică absența apei, căci apa neputându-se conserva în vid, evaporându-se imediat. În lună nu există mare și țărnam. O altă con-

secință a absenței atmosferei se raportează la temperatură. E știut cât de repede scade temperatura pe măsură ce urci munții, și această este un fapt că aerul se rărește în măsura urcării.

Aerul e necesar pentru conservarea căldurii solare ce s'ar risipi în spațiul ceresc fără de aer.

El îngheață iarna și vara pe creștetul muntelui. Alb și totuși, la înălțimea aceea, omul de desuptul capului său mai mult din jumătate atmosferei pământeste. După aceasta se poate deșert de gheață ce este impropriu la ori-ce parte de viață.

După invenția lunetelor astronomii n'au încetat de a studia cu atențiune suprafața lunii ei au scrutat detaliile cele mai mici; au descoperit și au făcut hărți complete pe măsură ce instrumentele s'au perfecționat.

Din nenorocire, desemele, ori-care ar fi abilitatea și experiența observatorului, nu pot să stitui un document de o absolută autenticitate. Apoi, desenul e greu de făcut. E un proces de anchetă mai sigur și mai expeditiv. Sunt tografiile, minunat auxiliar al științei. Astronomii s'a servit.

De o jumătate de secol s'a fotografiat luna. Rutherford și Varn de Lerne au făcut reproducere au stărnit admirație, dar pe vremea lor tehnica nu era încă perfecționată.

Dela 1893, M. Lacw, și dl Pusireaux, astronomi distins, au întreprins executarea atlasului fotografice al satelitelui nostru. Grație perfecționării și spiritului metodic au făcut ceva foarte complet și mult mai aprofundat decât plan-

cu data de 25 Ian. că Japonezii au început asediarea Vladivostocului.

Londra, 30 Ianuarie. „Agenția Reuter“ anunță: Ciocnirea de lângă râul Hun a ținut erî toată ziua. Din partea Rușilor au căzut 45 ofițeri, numărul răniților și al morților e de 1000. Perderea Japonezilor e 102 oameni, și mai multe care cu muniție.

Kuropatkin gata de luptă. — **Tokio, 30 Ianuarie.** Kuropatkin stă gata de luptă lângă Tasa, întărind două aripi ale armatei sale. În aripa dreaptă are 20 mii de călăreți.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 30 Ianuarie n. 1905.

— **Eurăși și eurăși.** Cetim în „Poporul Român“ Sâmbăta trecută a fost chemat redactorul nostru responsabil, dl Dimitrie Birăuțiu, la căpitanul poliției în chestia adunărilor populare din Bănat, despre care s'a tipărit broșură în tipografia noastră. Dl Birăuțiu a declarat, că pentru cele cuprinse în broșură s'a pornit cercetare împotriva dlui din partea procuraturii, ca delict de presă, pentru-ce primește răspunderea ca autor al ei — adaugă însă, că în broșură nu e cuprinsă vorbirea sa din cuvânt în cuvânt, de oarece a ținut-o nepregătit; tot așa nici vorbirea dlui Vlad nu poate fi autentică, deoarece broșura s'a scris cu săptămâni în urmă fără a se fi folosit nici o notiță și stfel broșura nu poate fi luată ca bază sigură la acuză. Tot pentru cele cuprinse în broșură este ridicată acuză și împotriva dlui dr. A. Vlad, care va fi ascultat în zilele următoare, la Orăștie.

— **Congresul Statelor-Unite din America** intrerupe une ori cu diversiuni hazlii gravele sale deliberațiuni. Astfel dl Adams, reprezentantul Pensilvaniei, a pronunțat un discurs pentru susținerea unui proiect de lege depus de dînsul, prin care să se aplice pedeapsa lovirii cu biciul în contra bărbaților care-și bat nevestele.

Dl Gaines din Tennessee, a propus un amendament ca să se aplice pedeapsa biciului și în contra bărbaților cari bat femeile care nu le sunt neveste.

— **Liga navală germană,** fondată pentru a secolu a doua prin propagandă mișcarea în favoarea dezvoltării marinei, a cerut guvernului de a activa lucrările de mărire a flotei, mai cu seamă construind mari crucișătoare și creind o a treia escadră.

— **O artistă română.** Ziarul „Drapelul“ din Lugosaj primește următoarele rânduri dela un prieten al său:

zolate ale savanților americani. Primele probe au fost republicate la 1894, celelalte la 1899. Cliențele originale au fost mărite de zece ori, astfel că probele pe hârtie constituiesc hărți în cari luna ar avea doi metri în diametru.

Câte-va probe au fost expuse la expoziția din 1900. La palatul optic se făceau frumoase proiecțiuni. Aceste fotografii, în număr de 200, dau detalii ce scăpăra predecesorilor. Ele sunt nonumente admirabile pentru știință. Examinarea lor va lămurii cum s'a format relieful central al lunii. E o analogie între formațiunea lunii și aceea a pământului, astfel că studiul satelitelui nostru luminează indirect istoria pământului.

Toți geologii recunosc că pământul se componea din materii topite de căldură, și că, prin răcire, s'a format coaja globului. Aceleași evenimente s'au petrecut și la lună, dar cu deosebiri mari. Aici, vânturile și apele au nivelat, au agregat stâncile, au netezit suprafețele. La lună imie asemenea. Fotografiiile nu arată cea mai mică urmă de așa ceva.

Munții s'au format prin ridicăturile coajei și fluidele incandescente, dar nici o influență superficială n'a modificat caracterul abrupt și anulos al acestor formațiuni.

Există totuși lichide, dar sunt lave incandescente ce s'au răcit și solidificat mai târziu.

Dislocațiunea stâncilor a dat naștere la văi profunde. Dacă în fotografiile nu se vede acțiunea pei, se vede aceea a atmosferei. Se poate conde deci că luna n'a fost privată de atmosferă că dispariția gazelor e de odată recentă.

Un distins bărbat prieten și cunosător al Românilor, ni-a trimis de „Anul nou“ mai multe ziare străine, cari conțin și marchează diferite notițe, despre noi și națiunea noastră. Intre articolii subliniați cu roșu, de astă-dată găsim și recenziuni teatrale. Recenziuni despre succesele unei artiste române în marea — Germanie!

„Märkische Volksstimme“ din Forst, care recenza debutul artistic al societății dramatice a directorului Immisch, din teatrul orășenesc. Piesa era „Kettenglieder“ (zalele lanțului) de olandesul poet Heyermans. E una din acele puternice tragedii sociale, eșită din epocă naturalistică, lângă care chiar și bogășii germani numai puține pot număra. În valurile conflictelor ce se sbat cu atâta egoism și înverșunare, în cât gravamena desnodământului reclamă o întregă scală de puteri sufletești, s'a distins d-soara Hella Mathey, jună Română, originară din Sibiu.

„Forster Tagblatt“ scrie despre comediile lui Shakespeare, cari deși vechi și îmbrăcate în vremea lor, azi mai mult ca ori când sunt potrivite în a biciui și a da în ris egoismul vițios, patimile scârboase, fudulia și prostia. Ca atunci așa și acum. Virtutea rămâne tot virtute, pentru care nu există tesaur cu care să-ți poți cumpăra! În bucata lui „Was ihr wollt“ sunt o grămadă de ocazii, pentru-ca un talent instruit ca al d-soarei Hella Mathey să-și desfășure toate daturile naturale, dela adâncă seriozitate până la cea mai sburdalnică drăgălășie. „Neumärkische Zeitung“ din Landsberg descrie piesa: „Wie Klein Else das Kristkind suchen ging“, o sublimă comparație poetică, de Teresa Haupt. Rola principală a Elsei a predat-o d-soara Hella Mathey din ensemblul immisch. Și nu numai a încântat, ci a fermecat pe toți prin viul ei joc plin de grație și tinerețe. Teatrul, care a fost peste măsură cercetat, a aclamat-o cu mult entuziasm! D-soara Hella Mathey e o artistă română.

Am prezentat în scurt puterea, inteligența artistei, ce și-a absolvat studiile dramatice în Viena și Graz. E a noastră, dar e între străini. E apreciată, dar de oamenii străini! Și totuși făloși suntem, că e a noastră.

— **Prezentarea unui actor.** — Un ziar japonez descrie în mod interesant o reprezentație de teatru rus pentru „prezentarea“ actorului prin granițele Japoniei și care a avut drept autorul s'a descurcat foarte bine în Japonia. Când Hamanov, unul din actorii rusi, spus cuvântul de moarte, spunea: „Răspunde-mi!“

— **După câte-va zile** apoi se executa sentința înainte de al executa, au așezat pe spionul lângă un arbore și cu câte-va momente înainte de a-l lua viața l'a făcut să ingenuncheză.

Atunci ceru voie să se roage. După rugăciune judele îl întrebă dacă e om cu familie.

— Sunt om cu familie. — **Mă va deplânge o soție credincioasă și doi copii,** — răspuse spionul. Ochii îi se umplură de lacrimi. Pe judele Hamanov într'atâta îl impresionă această scenă, încât înaintă spre el, îi întinse mâna și-și luă rămas bun dela el cu vorbele următoare:

— În ochii mei d-ta ești cel mai nobil și cel mai curajos soldat rus. Te admir din adâncul inimei și te compătimeșc sincer. Dacă ai vr'o chestie de aranjat sau vr'o dorință, spune-mi-o, într'u cât deinde dela mine o voi îndeplini ear familiei d-tale îi voi preda ultimele-ți dorințe. La cuvintele din urmă erupse din nou în hohote de plâns, așa că pe toți dimprejur îi mișcă până la lacrimi. Dar energia bărcătească înăbuși lacrimile și aproape cu dispreț de sine înșuși zise: Mi-e rusine de aceste lacrimi, rideți-vă de mine — și imediat se auzi comanda puștile detunără și spionul erou, ajunsese acolo unde numai sunt lacrimi și nici rușine.

— **Garscojé-Sello.** În legătură cu evenimentele sîngeroase din St. Petersburg se vorbește actualmente mult de *Garscojé-Sello*, castelul pitoresc al țarelui, Garscojé-Selo, zace spre Sud de St. Petersburg la distanță de o jumătate de oră cu trenul. Castelul constă din două părți: din așa numita reședință imperială și din aripa nouă sau „*aripa Alexandru*“. Partea primă s'a edificat încă pe vremea țarului Elisabeta și a Ecaterinei, și are o lungime de 245 mt. Coloarea fundamentală e verde deschis și alb, ear statuete multe cari o decorează au culoarea bronzului. Interiorul castelului e peste măsură pompos. Lângă edificiu se întinde parcul imosant

englez, în care se succed gloriète, arcuți triumfi, statui, grote artificiale și ruine. Are un lac admirabil cu lebede albe. Nu departe de lac se ridică o piramidă sub care sunt înormantați cei trei câini favoriți ai țarului.

— **Hymen.** Mihail Onișor și soția, anunșerbarrea cununiei fiicei lor Susana cu dl Octavia Furnea, rigorosant în drepturi, ce se va celebra Duminică în 12 Februarie n. a. c. la 3½ oră d. a. în biserica-catedrală din Blaj.

Multe felicitări.

— **Dl Nicolae Corfescu,** distinsul bariton de operă din București, despre care s'a amintit din prilejul ședinții „Petru Maior“ și care ast-vară a făcut un turneu artistic prin țară pe l. noi, ne-a făcut Românilor mare cinste și le tre cule, serie „Poporul Român“, concertând la „Országos Kaszinó“ din Budapesta. Casina aceasta al cărei membri sunt aristocrații maghiari din Budapesta, în frunte cu președintele Wekerle, a aranjat Vinerea trecută (20 l. c. n.) un concert mare, cu artiști de forță, între cari cântăreala dela opera din Budapesta: Bărdossy Ilona, luând parte la acest concert numai membrul casinei. A fost deja un succes pentru Români chiar și numai împrejurarea, că dl Corfescu a fost invitat, să deuteze la acest concert. Ear ca să câștige publicul cu vocea-i atrăgătoare și bine cultivată, a fost de ajuns să înceapă prima piesă muzicală. A avut 2 puncte, cântând, acompaniat la pian, mai multe bucăți din opere clasice ș. a. Punctul din urmă al programului (VII.) a fost duett din „Bajazzo“, opera italianului Leoncavallo, cântat de d-na Szilágyiné Bărdossy Ilona și dl N. Corfescu. Insuflețirea pentru artistul nostru însă crescuse deja la punctul al doilea al d-sale (al VI. din program) după „cântecul cântă luceafărul de seară“ din opera lui Wagner! „Tannhäuser“, așa de mult, încât în urma aplauzelor și aclamărilor, dl Corfescu a trebuit să păsească din nou pe bină, cântând de astădată o arie ungurească (Eltörött a hegedum). În urma acestei surprinze publicul a erupt în aclamări, printre cari mai multe dame au dat-o pe românește: „Să trăiască!“ Ca mebru al operei române de Corfescu i a făcut cinste instituției din București în fata străinilor, ear ca român ne-a făcut fală tuturor. În onoarea artiștilor s'a dat banchet, care a ținut până noaptea la două ore. La acest banchet dl Corfescu a fost într'adevăr sărbătorit. Amintim la acest loc cu multă bucurie, că artistul nostru, dacă face artă, artă clasică, în fața străinilor, nu-și uită să-și facă să 'ntelegă, că o face ca Român. Ear, că dl Corfescu a fost invitat să deuteze în fața celui mai distins public maghiar din Budapesta, de unde și presa a fost eschisă, este de a se mulțumi dlui secretar ministerial din Budapesta, Silviu Suciu.

— **Pasini ciudate ale unui milionar.** Poliția din Paris a făcut o descoperire stranie. La o razzia făcută de agenții siguranței, s'a dat și de un om ce părea decăzut după aspectul și tainele sale și care se numia Henri Brun.

La întrebarea comisariului de poliție cine e, și ce este, el răspuse că n'are nevoie să ducă această viață de vagabond fiindcă e milionar. Numai din pornire pentru aventuri și excursiuni nocturne cu vagabonzii și pungașii a renunțat la avere și comoditate.

Funcționarul n'a dat nici un crezământ acestor aserțiuni, dar în urma insistențelor vagabondului a cerut informațiuni dela un avocat indicat de aceasta. El a aflat că de fapt Brun are depuși la acel avocat 500.000 franci și că în afară de aceasta a mai moștenit dela mamă-sa o avere de două milioane.

Fiindcă nu s'a putut imputa nimic de natură penală lui Brun, el fu pus în libertate.

— **Agata Bărsescu la New-York.** Ziarul „The Sun“ din New-York, publică un lung articol asupra artistei române d-soara Agata Bărsescu, care a debutat în acel oraș cu „Medea“.

Ziarul spune că d-soara Bărsescu este o celebritate a teatrelor germane și austriace. Criticul îi impută că se ține prea mult de extravagantiile melodramatice ale școlii germane, dar recunoaște că este o artistă de mare talent.

— **Papa și Loubet.** Ziarul „Italie“ anunță că Papa aflând știrea morții mamei lui Loubet, și neputând face să parvie condoleanțele sale oficiale președintelui republicii, căci nu mai există nunțiu la Paris, nici ambasador al Franței pe lângă Vatican, a hotărât să facă o slujbă pentru sufletul defunctei.

— Periodicul „il Giornale del Soldato“, care apare la Milano, în numărul din urmă publică în traducțiune italiană, datorită căpitanului poet Pier Emilio Bosi, nuvelele d-lui N. Tinc intitulată „Frații“. E un episod din războiul italo-austriac din 1859, când niște soldați italieni se prinseseră frați cu niște soldați austriaci, români din Ardeal, prin influența unei mămăligi.

— Un serviciu divin s'a oficiat în biserica rusească din Iași (România) pentru familia imperiului rusă care a scapat neatinsă în ultimul atentat din Petersburg.

— Noi canale în India. Secretarul de stat pentru India a aprobat construirea a trei enorme noi canale în Punjab; unul pe cursul superior al râului Ihelum, unul în valea de sud de Chenab, al treilea în valea inferioară a Bari-Doab.

Se evaluează costul acestei întreprinderi la 130 milioane de lei.

Lungimea totală a celor 3 canale va fi de 4.320 kilometri.

— Selavul. În zilele trecute un negru slăbit la schelet, se prezintă în sala bine iluminată a unei redacții din Londra. Servitorul îl întreabă ce pofteste și el răspunde că dorește să vorbească cu editorul ziarului.

— Spune-mi mie pe scurt ce poftesti.

— Am venit să mă vând.

— Vreal să te vinzi?

— Da, vreau să mă vând de selav.

— Scrie-le toate acestea într-o epistolă adresată directorului zise servitorul arătând spre ușe.

După prânz editorul primi următoarea epistolă:

Domnule, ertăți-vă să vă conturb, dar am ajuns în starea că sunt amenințat să mor de foame. Locuiesc în Vestham, unde sute de mii sunt în situația mea. Soția și copiii mei flămâzesc. De două luni sunt fără slujbă, ear de două săptămâni trăesc din mila oamenilor îndurători. N'ați putea da unui sărman nenorocit ocupație în cancelarie? Nu mai sunt în puteri, căci foamea m'a făcut schelet; dar pentru pâinea de toate zilele tot vă mai pot face serviciu. Faceți-mă selavul D-voastră. Da, cum v-ați spus, că să pot da pâine familiei mele, bucuros mă fac selav.

Frederic Lucas

Editorul erupse în ris de impulsul original și-l chemă pe Lucas la sine. A doua zi veni negrul în biuro.

— Ce ești? îl întreabă.

— Comptabil fără slujbă.

— De ce te-ai adresat la noi?

— Fiindcă d-voastră faceți mișcare în interesul lucrătorilor fără pâine?

— Dar de ce voești să devii selav?

— Fiindcă nu capăt slujbă ca om liber.

— Și pentru cât te vinzi?

— Pentru două sute patruzeci de cor.

— Atâta nu dau; dar dacă vrei te cumpăr pentru 48 de coroane. Veți fi selavul meu și veți căpăta mâncare și beutură. Lucas primi oferta cu bucurie vădită. Apoi își povesti cursul vieții. Șeful lui pe care l'a servit 25 de ani cu credință, a murit și așa a rămas fără slujbă. A venit la Londra și n'a căpătat nicăieri ocupațiune. S'a petrecut o mare schimbare în soarta lui Lucas, din peritorul de foame a devenit funcționar la o întreprindere mare, în calitate de selav însă Daily Mirror, și-e trimis selavul ca reporter la cel fără asil și la masa săracilor. În rapoartele lui descria fidel miseria ce se găsea acolo. Redactorul l'a trimis și la o alegere de deputat, ca să întrebe pe toți cei candidați cum se face că'n epoca de glorie a Angliei libere să devie el selav. Cei de-a guvern învinovătau opoziția, iar opoziția învinovăta guvernul. Ziarul i-a redat libertatea lui Lucas și acum capătă pe săptămână 35 silingi într-o prăvălie de fructe.

— Din Beregsu. O zi de mare rușine pentru noi Români din Beregsu! zi de alegere deputaților — cea mai mare parte dintre votanți pleacă să voteze cu Maier, în frunte cu popa Ion Balta, învățătorul Costi Clecan alături cu notariu jidov și niște jidovi duchienari. — Feciorul popii și al învățătorului Clecan cu pana roșie a lui Maier se preumbla prin sat. Val de noi Români țerani, noi suntem ca oameni într-o luntre și ne-ar fi bine însă luntrașii ne restorne și așa noi perim! Val de noi cu așa popi ca Balta și prota Putici!

— Pe șine prin pustiu. Se crede că trenurile nu se tem de animale sălbatice; acest

lucru nu este exact și se dovedește prin calea ferată ce trece pe teritoriul Ugandei. Deja pe timpul construirii și chiar atunci când prima locomotivă a adus materialul de construcție domina o așa mare temere de lei încât se luaseră măsurile cele mai serioase pentru apărarea lucrătorilor cari erau adăpostiți noaptea în clădiri provizorii.

Leii își luau adesea prada din mijlocul lucrătorilor și în timpul construirii ei au răpit 32 de negrii.

Acum când trenurile circulă deja de două ani fiarele n'au fost încă alungate din partea locului.

Călătorii povestesc că văd adesea cirezi întregi de antilope lângă șine și de curînd o cireadă de vreo 200 de struți a concurat cu trenul alergând câțiva kilometri.

Leii sunt adesea prinși de tren și uciși. Dacă însă se pune în cale un elefant sau un rinocer atunci se întâmplă adesea deraieri.

Se pare că elefanții calcă pe șine din prostie sau din curiozitate, rinocerii însă merg să atace locomotiva.

Acum patru săptămâni s'a aruncat un rinocer asupra unui tren și a făcut ca două vagoane să iasă din șine. Animalul n'a suferit nimic.

— Soarele ca motor. Lumea științifică studiază cestiunea cum ar putea întrebuința razele soarelui ca motor.

Când cărbunii de pământ vor fi epuizați și când omul va fi utilizat toată apa ca putere motrice, el va avea încă trei izvoare de putere: căldura soarelui, valurile mării și vântul.

Inginerii din Europa nu se ocupă cu toată seriozitatea de această problemă, dar în America s'au făcut deja motoare cari să fie puse în mișcare prin razele soare unul din asemenea motoare construit în California a fost expus acum câțiva ani.

Acum un oare care d. Brown din Kansas a construit un aparat nou care prezintă îmbunătățiri esențiale față de cel vechiu.

Marea oglindă care concentrează razele poate fi întoarsă după înțeles. Căldura soarelui încălzește cazanul până când produce aburi iar aceștia sunt duși la o mașină.

Oglinda se întoarce printr-o mașinărie de ceasornic și ea urmează singură mersului zilei. Razele concentrate de oglindă în focar cad asupra cazanului.

— Biserica și casa de joc. În biserica anglicană din Monte-Carlo, se cântă Dumineca numai cântecele cari poartă un număr mai ridicat decât 36. Cauza e cea următoare.

Acum câteva săptămâni se afla între vizitatorii bisericii în ziua de Duminecă, un englez distins, care după serviciul divin cu care prilej s'a cântat cântul 32 s'a dus d'a dreptul la sala de joc și a pus pe numărul ultimului cânt 32.

El a câștigat și fiindcă a lăsat câștigul și a jucat mai departe, el a câștigat o sumă mare de bani și a comunicat lucrul unor cunoscuți ai săi.

Știrea s'a răspândit îndată și a doua Duminecă biserica a fost vizitată de un mare număr de credincioși, cari așteptau să afle numărul ultimului cânt.

Credincioșii aflând numărul ultimului cânt au părăsit în grabă mare biserica și s'au dus deadreptul la casa de joc pentru a pune acest număr.

Întâmplarea a vrut ca numărul numit să câștige.

Preotul aflând cauza părăsirii pripite a bisericii a dispus ca pe viitor să se cânte numai acele cânturi cari poartă un număr mai mare decât 36.

— Un anarchist ca jurat. Din Roma se anunță: La tragerea la sorți juraților într'un proces de asasinare, a căzut ca jurat și anarchistul Farini care a trebuit să ia loc pe banca juraților de oare-ce nime nu-l recuzase. Când Curtea s'a constituit și Farini a trebuit să jure el declară următoarele:

— Domnule președinte, ca anarchist nu mă cred în drept de a judeca pe alții!

Președintele: Veți vota și judeca după conștiința d-voastră.

Farini: Tocmai conștiința mea îmi dictează ca să nu particip la eliberare și ca să mă abțin de a da un vot.

Apărarea a cerut atunci recuzarea anarchistului și președintele a chemat un jurat suplinitor ca să-l ia locul.

În cercurile juridice există acum temere că exemplul lui Farini să nu găsească imitatori, de oare-ce funcțiunea de jurat nu e tocmai plăcută.

Felurimii.

De unde derivă numele lunilor anului. Primele 6 luni sunt consacrate divinității păgânismului dispărut.

Ianuarie corespunde lui Ianus zeul cu două fețe: Februarie lui Februus Pluton, zeul iadului; Martie lui Mars, zeul războiului; Aprilie zeiței venerea fecundă; Mai zeiței Maia patroana hoților și a proxeneților; Iunie zeiței Iunona soția lui Iupiter. Cele două luni următoare reamintesc numele a doi împărați romani: Iulie pe a lui Iuliu Cesar distrugătorul republicii romane, nerușinatul care era numit bărbatul tuturor femeilor și femeia tuturor bărbaților; August pe a lui Octavian Cepias, zis Augustus, nepotul precedentului și fondatorul imperiului roman.

Cât despre lunile Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie cari însemnează a șaptea, a opta, a nouă și a zecea, aceste denumiri sunt absurde, pentru-că lunile ce le reprezintă n'au acest rang în calendar ele fiind a 9-a, a 10-a, a 11-a, și a 12-a lună.

Aceste patru luni era drept a se numi astfel când anul începea în Martie (anul roman). Dar' când Cesar schimbă începutul anului din Martie în Ianuarie el a uitat să schimbe și numele lunilor cari deveniseră ultime.

AVIS!

Să cauta maestrul român!

Un rotar Român,

Un covrigar Român,

Un barbier de Român,

afă clientelă sigură în

Bradul e un oraș viu în grabnică creștere. Avem o inteligență însemnată română în Brad și jur cam 30.000 de suflete. Acești trei maeștrii harnici Români vor afla deci un mînos teren de trai și înăvuire. Informațiunți la Redacțiune.

Grăbiți cu abonamentul!

Cei ce nu și-a reînnoit încă abonamentul se grăbească a-l trimite zilele acestea, căci administrația sistează peste câte-va zile trimiterea folii, celor ce n-au plătit.

Bibliografie.

A apărut și află de vânzare la instit grafi. „Minerva“ București: „Frumos“ de Const Hoda. Lei 1.50.

4 cor. numai 4 cor.

plus 20 fil. porto postal.

Drepturile și datorințele învățătorilor și învățătoarelor confesionale

scrisă pe temeiul legilor regulamentelor, ordinațiilor, instrucțiunilor, hotărîrilor și deciziunilor principiare

de Dr. Szabo Mihály, inspector regesc

tradusă în românește de

Eugen Zaslo, profesor,

„Visuri trecute,”

Un elegant volum de schițe și novele scrise

cunoscutul scriitor

Alex. Ciura (Simin).

Costă 1 cor.

Să pot primi dela tipografia semn. din Blaj

(Balassfalva)

390 1

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șriianu Cor. 2.— plus 10 fl. porto	5
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5
„Nuvele” de Emil Zola Cor. 0.40	5
„Școlarul declamator”	5
„Vatra părăsită” I. Slavici	10
„Stropi de rouă”	10
„Aur” Const. Hodoș	10
„Telegrama” farză în 3 acte	3
„Calendarul” diecesei aradane	10
„Carmen Sylva” de Vojen	5

— Atragem atenția on. public asupra anunțului lui *Igaz Sándor*.

— Atragem atențiunea asupra anunțului a lui *Allman Ede*.

Redactor responsabil: Sever Boov.
Editor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI și RECLAME.

Avis!

Am onoare a avisa pe on. public, că am inaugurat sărbătorește cu concursul unei muzici locale cafeneaua

„COROANA”

(fostă *Grünwald*)

pe care am montat-o elegant și pun la dispoziție Bufete rece și beutari alese, precum foi locale și din capitală.

Solicitând binevoitorul concurs

Sunt cu deosebită stimă

Brudermann Jakob 500
cafegiu.

Vînzare de altoi nobil de viță.

Cel-ce dorește să aibă o vie efînă sănătoasă și frumoasă să se adreseze cu toată încrederea la

Școala științifică de viță a lui **Vityé Miklós, Szerb-Csanád**
(comitatul Torontál)

unde se află altoi nobil de I clasă, altoi nobil cu rădăcina de viță pentru vinuri de masă și desert eschisite, și sorte speciale separate și alese pentru viță de chiorcuri (filigorie). Toate calitățile se pot găsi și de classa II, tot așa se găsesc altoiuri portalis și Monticola, cu rădăcină, și vițe europene cu rădăcină în prețurile cele mai eftine. 501

Servesc cu plăcere catalogul de sorte și de prețuri.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recuise de argint, seduli de amănetaie cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu
A R A D, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)
Isvorul cel mai eftin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.
A R A D, Piața Libertății
lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

444 Furnisez acasă:

Cărbuni de peatră de Salgó-Tarján pentru 1 fl. 70 cr.
Cărbuni de lemn de fag pentru 2 fl. 20 cr.
Lemne de foc mărunțite pentru 1 fl. Câte o sută chilograme.
Comandele sunt a se adresa lui:
ALTMANN EDE
— neguțator de specialități. —
Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

Telefon Nr. 46.

La cumpărare de 500 kgr. ofert special.

Proa stimat Public!
Îmi permit a Vă atage binevoitoarea atenție asupra
localului meu de delicatesses
ce se va deschide la 10 Ianuar, unde-mi voi valifica bogatele experiențe câștigate ca șef de bucătărie în Budapesta, Viena, Belgrad etc.
Localul meu, va fi provăzut cu delicatessuri îndrene și din străinătate precum și cu mâncăruri proprii, de toate soiurile.
În alt apartament al localului este bucătăria caldă, de unde la comandă transportez cele mai fine mâncăruri și la locuință.
Tot felul de Dejeunee, Dineuri, Jour, Sotări, Buffet și alte comande seescut prompt și cu eleganță.
Deiszler József
Comisant de delicatessuri, elevul bucătarului de odinioară alui Pál Károly.
Arad, Piața Libertății Nr. 20.
(Palatul Nádasdy)

PUMPE DE VIN

reg. ung. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.
Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă trop, ear sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate se adepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC 258

a ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce întrebunțarea de apă nesiposă ori murdară nu abzie serviciul pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de anepă din launtru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.
Arad, Rákóczy-atea 27.
Stropitori de vie se primesc spre reparare

Nou magazin de mobile în Arad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința p. o. public, că azi am deschis în Arad un magazin de mobile sub firma Improtocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiala magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulațiune suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recomanda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al on. public, promit că voi nisui să binemerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfă indigenă de calitate inexceptionabile.

312 Cu deosebită stimă:

FISCHER J.
măestru tapesier.

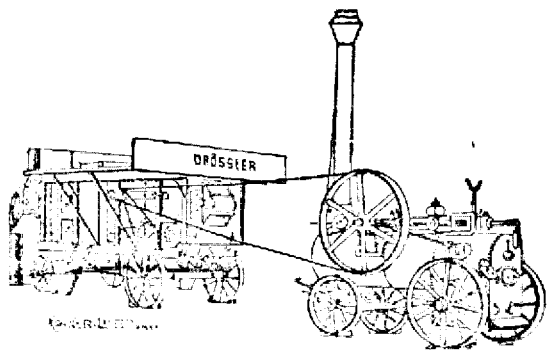

Carol Drössler

fabrică ces. reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59

transportă automobile, locomotive cu vapor, imblăcece cu vapor, imblăcece de mână și (járgányos) motoare de ulei crud, montează mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe lângă condițiuni favorabile de plată. —

Se trimit cataloage de preț și cheltueli gratuit.

Se caută agenți.

490

VARGA JÁNOS

atelier de tapiserie și infrumșetare.

Arad, Strada Zrinyi Nr. 2 (Casa Sebessi).

Recomandă magazinul său bogat asortat cu modele de garnituri de salon, de odăi pentru bărbați, precum și de otomane pentru dormitorii și refectorii.

BUDGETE și PLANURI

447

dela cele mai simple până la cele mai corăspunzătoare gratuit.

REPARĂRI și TRANSFORMĂRI

după stil modern în loc și în provincie.

Obducere de biliarde pentru prețurile cele mai culante.

CREMA

MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mâni. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

☉ ☉ **Efect instantaneu.** ☉ ☉

Pretul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

Arad, piața Boros Béni Nr. 6 o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primesc comande de turnătorie și obiecte de arangia mente pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în ori-ce cantitate.

Cărbuni de lag se pot căpăta pentru prețuri eftine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă :

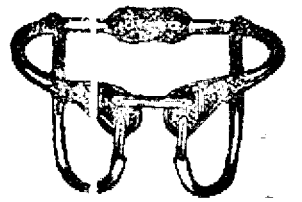
Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdezna.

Pravălie pentru mânusi și suspensorii a lui

HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Bancii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se căpăta tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiunilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vënd pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân cu respect: **Hubatschek T.**

303

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

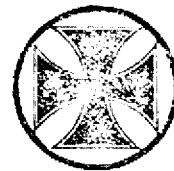
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, undu în pat, influența, iracundia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și cel de tra multor altor boale, cari șiandic tractare normală a medicu pe it se vindecă prin electricitate. Ineusirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constan-

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea seafă atestate incurse din toate părțile lui cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé acea atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut și apreciat și răspândit.

Chiar și neștiințata extraordinară a crucei mele electro-magnetică o recomandă cu înțetire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6. folosibil la morburile învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. folosibil numai la copii și la femei de tuție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru și străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 42
oțul str. Kálmán